

Santiago

Santiagupa kartan

Kay kartataqami Santiago iskribiran, Jesucristupi kriyiq masinkunaman. Paymi Jerusalén pwiblupi kriyiqkunapa rikaqnin karan. Manami Jesucristupa dusi apustulninkunamantachu karan. Ashwanmi, Jesucristupa uknin karan (San Marcos 6.3; Gálatas 1.19). Piru Jesucristo kawsayatinraqqami, mana kriyiranchu Dyuspa Akrashan Cristun nirqa (San Juan 7.5). Wanur kawsayatinraqmi payqa kriyiran. Chaymantaraqmi Santiago apustul Pedruwan, apustul Juanwan Israel masinkunataqa Jesucristupa shumaq rimaynintaqa yaĉhachiranllapa (Gálatas 2.9).

Chaynuqami Santiaguqa intrachikuran michka qischakarpis Dyusllapi yarpur kusa aligrila kawsanallapapaq (1.2-18); chaynulla michka kusa imayjun, mana imayjun kaqkunamapis ama ukmanta rikanakurchu kawsanallapapaq (2.1-13). Ashwanmi chiqapta Dyuspi kriyir, ukninchikkunata yanapar Dyus munashannu kawsashunllapa (2.14-26). Chaynulla intrachikuran llulla imatapis ama parlanapaq (3.1-12), chaynulla Tayta Dyuspi allita kriyir mañakunallapapaq ima (5.13-18).

Santiagumi saludakun

1 ¹Nuqa Santiagumi Taytanchik Dyusta, chaynulla Amitunchik Jesucristuta sirbini. Chaymi tukuy qamkuna Israel pwiblupa dusi aylunkuna karmapis, wakpi kaypi uklaw pwiblukunapi taqkunata saludashunillapa.

Dyuslaman mañakushun yaĉhachiyjun kanapaq

²Kriyiq masiykuna, Jesucristupi kriyir munashanta rurashaykillaparayku qischashutinllapaqa, aligriyayllapa. ³Yaĉhanchikllapami payrayku qischakarqa, mana yanqallachu qischakanchik nir. Ashwanmi masta

paylapi yarpur shachinakunchik.

⁴Chayrayku qischashutinllapamapis mana shaykuq, Taytanchik Dyuspi kriyirlla shachinakuyllapa. Chaynuqami kusa allinlata yarpuq, ruraq wamran-kunana kayankillapa kanqa.

⁵Mayqannikillapapis, Dyus munashanta rurar mana yaĉharqa, mañakuy payman. Paymi, mana pinqashurchu, mana anyashurlamapis-chu, ashwan aligriyar, kusata intrachishunqallapa tukuy imata. ⁶Chaymi payman mañakurqa, tukuy shunquykiwan allita kriyiy: Uyapamanqami nir. Ama yarpuychu: Manaĉhi uyapamanqachu nirqa. Chay mana uyapamanqachu nir yarpuqqami, imanutaq marpa yakunmaqa wayra shamutin wakman

kayman kusallata maqchikan, chay yupay. ⁷⁻⁸Chaynulla, Dyus mana uyapamanqachu nir yarpuqqami yarpunllapa: Kananmantaqa Dyustana sirbishaq nir. Chaymantaqa allaqkamanqa, Dyusta qunqar, qashan yarpun chay imankunalapina. Chaynu shiminlawan rimar kriyiq karqa, amana yarpunqachu: Dyusmi yanapamanqa nirqa. Chaqa manari imapipis yanapanqachu Dyusqa.

Imanumi imayjunkuna, mana imayjunkunamapis kanqa

⁹Dyusninchikmi mana imayjun kriyiq masinchikkunataqa, kusa runa nishapaq riqsin. Chayrayku aligriyanqallapa. ¹⁰Uk kusa imayjun kriyiq-shuyupaqa, tukuy imankunata tukchir chinqachirpis, ama llakinqachu. Ashwan aligriyanqa. Chaqa chay mana kriyiq imayjunkunaqa, qiritukunapa tuktun yupay, das chinqayanqa. ¹¹Rupay kusata rupayatinqa, ¿manachu qiritukuna ñutkutin, tuktunkunaqa shumaq kashanmantaqa ñutkur das chakin? Chaynumi chay tuktukuna yupay, chay mana kriyiq kusa imayjunkunaqa, chay imankunata tantakushankunawanqa, pulla chinqanqa.

Imakunapi rikarimapis shachinakushunllapa

¹²Kusa shumaq runami kanqa, riqchaq imakunapi rikarir shachinakuqqa. Chaymi wanutinmapis, Dyusqa kurunata qurna tukuy tyimpupaq kawsachinqa. Chaqa payta tukuy munaqkunataqami chayllata arnisha. ¹³Uk runa imapi rikarir uchakunarqa, Dyusta ama uchachanqachu: Paymi kay imata rurachimanayan nirqa. Dyusninchikqami mana ima riqchaq uchakunataqa ruranchu. Chaynulla payqa mana mayqantapis ima mana allinkunataqa

rurachinchu uchakunanpaqqa. ¹⁴Nataq uk runataqami paypa yarpuyin mana allin kashanrayku, animachin mana allinkunata rurar uchakunanpaqqa.

¹⁵Chaymi chay mana allin yarpuyin-kuna shunqunpi ratakur, uchakuchin. Chaynami mana tanyakarchu uchakurllana, wanun.

¹⁶Munashay kriyiq masiykuna, amami imamantapis ingañakankillapachu.

¹⁷Chaqa Dyusninchikmi unaq syilumanta-pacha tukuy chiqap allin kaqkunata qumanchik. Paymi rurasha tukuy riqchaq syilumanta achkirachimaqninchikkunata. Chaynulla kusa allin kashannullami maydiyapis kar, mana kambyakanqachu llantu pasaq yupayqa.

¹⁸Paymi imakunatapis kusa allinlata riman. Chaymi chay rimashankunapi kriyishanaqa, washar mushuq kawsaytana qumanchikllapa. Chayraykumi payqa tukuy rurashankunamanta akramanchik, punta wamrankunana kanallapapaq.

Dyus rimashanta kasushun

¹⁹Munashay kriyiq masiykuna, allita uyakuyllapa ukkuna rimatinqa. Ama dasqa rimayllapachu. Naypaqtaqa yarayllaparaq, chaymanta rimanayki-llapapapaqqa. Ama das piñakur yakapakayllapachu. ²⁰Chaqa piñakuq runaqami, Dyus munashantaqa mana ruranchu. ²¹Piru qamkunaqa, Dyus munashanlata rurarna tukuy mana allinkunata, chaynulla kusala saqra millanaypaq uchakunata imaqa dijayllapana. Ashwanmi Dyuspa rimayninta shumaqta intrakar kasuyllapa. Chaqa paypa rimayninmi kusa pudirniyjun kar, shunquykillapapiqa ratakushana washakanaykillapapaq.

²²Chayraykumi Dyuspa rimayninta, ama uyakurlachu allita intrakar

rurayllapa. Piru “Nuqami allin runa kar, rimayninta uyaní” nir mana kasurqami, ingañakayankillapa. ²³Chaymi mayqanpis Dyuspa rimayninta uyakur mana kasurqa, uk runa ispijupi qaqlanta rikaq yupayla. ²⁴Chaqa chay ispijupi kaqqa chaypi karqa, qaqlanta rikayan “Kaynu kani” nirmapis. Chaymanta ashurqa, dasna qunqar, mana yachannachu imanumi qaqlan karan nir. Chaynullami chay mana kasukuqkunapis, Dyuspa rimayninta uk ratulapaq uyan. Chaymantaqa manana uyakushantaqa kasunllapanachu. ²⁵Ashwan washakananpaq, Dyus mantakushankunata kasur, chaylata rikar mana qunqar, chay rimashanlata ruratinga, Dyusqa kusa shumaqpaq riqsir tukuy imapi yanapanqa.

²⁶Uk runa, “Nuqa allin Dyusniypi kriyiq kani” nir yarpuqqa, ama mana allinkunata rimanapanqachu tantyachinqa qallunta. Mana qallunta tantyachiqqami: “Allin Dyusniypi kriyini” nirqa, paylla ingañakayan. Chaynu tukurqami mana chiqaptaqa Dyuspi kriyinchu. ²⁷Ashwan kaynuraqmi Taytanchik Dyuspa kusa allin shumaq yachachikuyninqa: Watukur yanapanapaq chay qischakaq wakchitakunata, byudakunata, ima. Ama rurashunpischu runakunapa mana allin rurayninkunataqa, ama riqchaq uchayjunna kanallapapaq.

Imayjun mana imayjuntapis chayllata rikaypaq

2 ¹Qamkuna kriyiq masiykuna, kusa pudirniyjun Amitunchik Jesucristupi kriyiqkuna karqa, tukuyta munayllapa, ama wakinlatachu. ²Yarpushunllapa kayta: Kriyiq masiykuna, tantakasha katkillapa, çhamunman ishkay runakuna. Uknin uru surtijayjun, mudanankunapis kusa çhaniyjun.

Uknin-shuypaqa mana imayjun, lliki ishkiyaq mudananmapis. ³Chaymanta chay kusa imayjun chayta ninkimanllapa: Kay shumaq samanapi samay nir.

Chaymanta chay mana imayjunta-shuypaqa ninkimanllapa: Chayllapi qamqa shay, manaqa chay pachapi tay nir.

⁴Chaynu tukurqami, jwis yupay tukuyankillapa, mana allin yarpuniki-llapawanqa. Chaqa ukninta shumaqta rikayankillapa, ukninta-shuypaqa mana.

⁵Munashay kriyiq masiykuna, çallinchu kanqa chay mana imayjunktunata pinqar chaynu ruranapaq? Uyakuyllapa nuqa kay nishayta: Dyusmi kay pachapi runakuna mana imayjunktunataqa, ashwan akrasha paypina kriyanallapapaq. Chaymi chay kriyishankunana paykunapaqqa imankuna yupayqa kanqa. Chayna chay mana imayjunktunana Dyuspa pullan tanqa, shumaq mantakuyashanpina. Chayllatami arnisha Tayta Dyusqa tukuy payta munaqkunataqa. ⁶Nataq qamkuna-shuypaqami chay mana imayjunktunata pinqar, kusala imayjunktunalata shumaqta rikankillapa. Çpiru manachu kwintata qukanillapa chay kusa imayjunktunaqa kusata qischar ingañashurllapa kusa imayjun tikrasha, chaynulla aysaçhakur ima awturidadkunaman apashunllapa nirqa? ⁷Chaynullami paykunaqa Amitunchik Jesucristutapis çhiqnir, mana allinkunata rimanllapa.

⁸Dyus nitin mantakushankunapimi nin: “Llakiy runa masikikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapallakinki chaynulla” nir. Chaymi chay nishannulla rurarqa, Dyuspaqqa kusa allinta rurayankillapa. ⁹Piru mana imayjunktunata pinqar, kusa imayjunktunalata munarqa, Dyus mantakushanta mana kasushaykillaparayku, paypa

naypanpiqa uchayjunna kankillapa. ¹⁰⁻¹¹Chaqa Dyus mantakushanqami ninpis: “Runa kar, warmi karpis, ama ukwan ukwan punuyllapachu. Ama wanuchikuylapachu” nir. Chaymi uk runa, Dyusta kasunanrayku mana ukwan punuyarpis, piru wanuchikurqa uchayjunna. Chaqa Dyus mantakushantaqa manari chiqaptaqa kasuyanchu. Chaymi Dyusninchik mantakushan-kunata kasuyar, ashllilata mana kasushaqa, payqa tukuy mantakushan-paqna kastigamanchik, mana kasushay-kichu nir. ¹²Allita yaçhashaykillapanu, Dyusmi rikamanchik, allintachush Wamran Jesucristupi kriyinchikllapa manaqachu mana nir. Chayrayku imata rurarpis, imata rimarpis Washakuq Jesucristupaq yarpur kawsaypaq. Chayna pay yanapamasha ama ima mana allinkunata ruranapaq. ¹³Allita yaçhayllapa, Dyusninchikmi chay mana llakipakuqkunataqa, mana llakipanqachu. Piru chay llakipakuqkunata-shuypaqa, llakipanqa.

Jesucristupi kriyirqa, rurashun pay nishanta

¹⁴Kriyiq masiykuna ¿allinchu kanqa uk runa shiminlawan “Nuqaqa Jesucristupi kriyini” ninanpaq? Jesucristupi allipta kriyirqa, pay nishanta ruranman. Yanqalla kriyini nir, mana kasurqa, mana washakayta puytinchu. ¹⁵Ma yarpushun, uk kriyiq masinchik bidanta pasanapaq mana mudanayjun, mana mikunayjunchu kanman. ¹⁶Chay-mantaqa mayqannikillapa chay kriyiq masinchikta mana imata qur, mana imawanpis yanapar, ninkimanllapa: Dyus yanapashunqa. Rir, mishkita mikur, imawanpis quñukuy nir.

Chaynu nirqa, ¿Jesucristupi imanukriyiqtaq kankillapa? ¹⁷Mana yanaparqa, yanqa shimikilawan

kriyinkillapa. Manami alliptaqa tukuy shunquykiwanqa kriyinkichu. Chaqa chaynu karqa, Jesucristo nishantaqa manari rurayankillapachu.

¹⁸Mayqanllaqa niyanqa:

—Qamqami Jesucristulapi kriyinki, piru mana yanapakunkichu. Nuqa-shuypaqa runa masiyta imapipis yanapani, allinta tukur.

¿Imanutaq rikachimayta puytinki Jesucristupi kriyini nir, pay mana nishanta rurarqa? Piru nuqaqami, Jesucristo nishanta rurar, puytini rikachishuyta, alliplata paypi kriyini nir. ¹⁹Qamqami Dyusqa ukla nir kriyini ninki. Mana kasushaykirayku dyablukuna yupay rurayanki. Chaqa dyablupismi kriyini, Dyus kan nir. Chaymi chaynu kriyir manchakur chukchukyarllapamapis, mana kasunchu.

²⁰¡Ay, runa yaru! ¿Imanutaq puytiyman intrachishuyta? Kriyir, mana allin kaqkunata rurarqa, mana washakankichu. Chaqa yanqallari kriyinki. ²¹Kwintata qukayllapa. Unay rukunchik Abrahamtami, Dyusqa niran: “Munamayarqa wamraykita nuqarayku wanuchiy” nir. Chaymi wamranta wanuchinapaqna katin, Dyusqa “Kayqami allita kriyiman” nir, mana wanuchichirancho. Ashwanmi paytaqa uchankunamanta pirdunar, mana uchayjun runapaqna riqsiran. ²²Abrahammi kriyir, kasuran Dyusta. Chaymi Dyusninchik yanaparan, mas allita paypi kriyinanpaq. ²³Chaynumi Dyus nitin iskribikashakunaqa kumplikaran: “Abrahammi allita Dyuspi kriyiran. Chaymi Dyusninchikqa riqsiran mana uchayjun runapaqnachu”. Chaymi paypaqqa niqlapa: “Dyuspa amigunna” nir. ²⁴Chaynu allita kasushami, Dyusninchikqa wamrankunapaqna riqsimanchik. Piru yanqa rimarla kriyishaqa, mana.

²⁵Yarpuyllapa chay warmi Rahab shutiqpipis. Payqami kusa waynasapa karan. Chaymantaqa Dyuspi kriyir, paylatana kasuran. Chay warmisitami

Israel runakunapa riparakuqninkunata, wasinpi pakar uklaw nantana kačharan, kuntraqninkuna ama tarinanpaq. Chayraykumi, Dyusuninchikqa chay warmitaqa, tukuy uchankunamanta pirdunar, manana uchayjunpaqnachu riqsiran. ²⁶Chaymi yačhanchik, kusa allinmi Dyusta kasunapaq nirmapis. Chaqa ¿manachu kwirpunchikpa amaynin tukukatinga wanunchikna? Chaynullami rimarla kriyini nir mana allinkunata rurayarqa wanusha yupayna kanchikllapa.

Qallunchikta tanyakachishun

3 ¹Kriyiq masiykuna, kay yačhachikuqkunatami Dyusqa masta rikar yačhamanchik allintachush paypaq yačhachikunchik nir. Chaymi kay nuqanchikkunamanta yačhachikuq kayta munarqa, Dyus nishanta karanta rurashunllapa. ²Yačhashanchiknu tukuy-ari pantar uchakunchik. Chay mana pantar allinlata rimaqqami kusa allin runa, kusa intrakaq ima. Chaynu karmi tukuy kwirpunta imapipis tanyakachiyta puytin.

³Yačhashanchikllapanu, ¿manachu bistyapa aqrunman frinuta čhuranchik kasumanapaq? Chay taksha frinitulawan puytinchik chay atun animalta purichiyta may munashanchiktapis.

⁴Kwintata qukashun chay atun barkukunapaqpis. Kusa atun katinmapis, wayrakuna kumsar uklawta apayatinpis, runakunaqa uk palitalawan tikrar, puytinllapa apayta may munashantapis. ⁵⁻⁶Chaynullami qallunchikpis. Kwirpunchikmanta mas uchkulala karmapis, kusata alabakan, “Tukuy imatami puytini rurayta” nir. ¡Ayayay! ¡Qallunchikqami ninapa chispitannu! ¿Manachu ninapa chispitan mirar rupachin kusa achka muntikunata? Chaynullami qallunchikpis, kwirpunchikpi kar, tukuy

ima riqchaq mana allinkunata rimachimanchik. Infyirnumanta dyablupa yarpuyininkunami qallunchikta mana allinkunata rimachir, bidanchikta dañan, kusa uchayjunna kanapaq.

⁷Runaqami mansuchayta puytin tukuy riqchaq utiq animalkunata, pari q kurukunata, yakupi taq kurukunata, largu kurukunamatapis. Tukuy chaykunatami mansuchayta puytin.

⁸Piru mayqanpis manami qalluntaqa tanyachiyta puytinllapachu. Qallunchikqami uk bininu wanuchikuq yupay. Chaymi dasla mana allinkunata rimachir uchakuchimanchikllapa.

⁹¡Ay imatataq yačhanchikllapa! Chay qallunchiklawan Taytanchik Dyusta shumaqta alabanchik. Chaymantaqa dasna runa masinchikkunata musyanchik. Runakunataqami Dyusuninchikqa paynu rikčhaqta rurasha. Chaynu katinga, ¿pitaq kanchik musyanapaq Dyus rurashantaqa? ¹⁰Kriyiq masiykuna, manami allinchi ashilata chay shiminchiklawan Dyusta alabar, chaymanta musyakunapaqqa. ¹¹Ma, yarpuyllapa. ¿Yaku nasimuqmantachu lluqshiyta puytinman mishki yakuwan, ayaq yaku? ¹²Uyamay kriyiq masiykuna, ¿uba yuraqachu puqunman iguskunata? ¿Manaqachu igus yurapis puqunman asaytunakunata? ¡Manami! Chaynullami kači yaku nasimuqmantapis, mana mishki yaku lluqshiyta puytinchu.

Kaynumi kawsanllapa Dyusmanta yačhakuqkunaqa

¹³Qamkunamanta uk yačhachikuq kusata yačhar intrakaq karqa, rikachikunqari chay imanushantaqa. Chayna wakinkunapis rikar chayllata rurananpaq. Qamkunamanta uk kusa yačhaq karqari, ama kusa kani nir alabakarchu shumaqta kawsanqa. ¹⁴Piru mayqannikllapa kusa yačhaq kani

nirmapis, inbidyusu kar tukuy imayjun kayta munarqa, ama “Kusa runa kani” ninqallapachu. Chaqa chaynu tukurqami chiqap kaqmanta mana allintachu tukuyanllapa. ¹⁵Chaymi chay yaçhayninllapaqa, mana Dyusmantachu kanqa. Ashwanmi runakunapa yaçhaynin, chaynulla dyablupa yaçhaynin imana kayanqa. ¹⁶Chaqa chay inbidyusukuna, tukuy imata munaqkunaqa, imanupis mana shumaqta kawsaytaqa puytinllapachu. Ashwan mana allinkunata tukurmi kawsanllapa.

¹⁷Piru Dyuspa yaçhayninwan kaqkunaqami manana chaynuchu kawsanllapa. Paykunaqami kusa shumaqta kawsanllapa, manana uchakurchu. Manana piñakunllapapischu. Manami wakinkunalatachu uyakunllapa. Ashwan kusa llakipaku-kuna karmi, allinkunalata ruranllapa. Mana imatapis pakarchu, allita rimanllapa. Yaçhachikushannullami kawsanllapa. ¹⁸Chay shumaq tananllapapaq yaçhachikuqkunaqami, imallataqa tarpuq yupay, shumaqna kawsanllapa. Chaymi maydiyaqa manana çhiqninakur imachu rurayanqa pullana Dyus munashantaqa.

Ama kay pachapa imankunata munapakuyllapachu

4 ¹¿Imapaqtaq qamkunapura anyanakur, maqanakur ima kawsankillapa? Chay mana allinkunata munashaykillaparaykumi, mana shumaqtaqa kawsankillapachu. ²Qamkuna imata munar, mana kunsigiya puytir, wanuchikunkillapa kunsiginaykillapakaman. Chaynu imata munarqa, kusata inbidyanakur, maqanakunkillapa. Chaqa Dyusta mana mañarmiri, mana kunsigiya puytinkillapachu munashaykillapataqa. ³Mañakunkillapapismi gustuykillapalata

ruranaykillapapaq. Chaymiri Dyusqa mañakushaykillapataqa mana qushunllapachu.

⁴Ay, qamkuna Dyuspi mana allita kriyir, ukpi ukpina yarpukuna! ¿Manachu yaçhankillapa kay pachamanta kaq tukuy imakunata munaqkunaqa Dyuspa kuntranna kanchikllapa nir? Chaymi mayqanpis kay pachamanta kaq tukuy imakunata munaqkunaqa, Dyuspaqa kuntranna tikrakayan. ⁵Chaqa allita yarpuyllapa, Dyus nitin iskribikashakunapimi nin: “Dyuspa Ispiritunmi qamkunapi kawsan. Payqa, munashurllapa kusa silusu. Chaymi mana munanachu paymanta chiqanchakanallapa-paqa” nir. ⁶Piru Dyusmi kusa allin kar kusata yanapamanchikllapa. Chaqa chay iskribikashakunapimi nin:

“Dyusqami kusa kani niqkunamantaqa chiqanchakan.

Piru chay mana kusa kani ima niqkunata-shuypaqa kusalata yanapan” nir.

⁷Chay-ari Dyuslata tukuy shunquykillapawan kasur, dyablutaqa ama kwintacharchu shachinakuyllapa. Chaynuqami qamkunamantaqa ashunqana. ⁸Chayna Dyusman tukuy shunquykillapawan qimikayllapa. Chayta ruratkillapa, Dyuspi qamkunaman shamuyanqa. Uyankillapa uchayjunkuna: Uchayjun makikillapata paqar, amana uchakuyllapachu. Uyankillapa, qamkuna tukuy shunquykiwan Dyusta mana munaqkuna: Amana ima uchatapis rurayllapachu. Ashwan Dyusninchiklatana munayllapa, shunquykillapapis chuya yaku yupay shumaq kananpaq. ⁹Mana allinta tukushaykillaparayku llakir, waqayllapa. Kananqa asikuyta dijarna, waqayllapa. Aligriyayta dijarna, llakiyallapa. ¹⁰Chaynulla ama kusa kani nirchu tukuy shunquykillapawan Amitunchiklata kasuyllapa. Chaynuqami

kusa puytiqpaqna tikrar, aligriyachi-shunqallapa.

Amami rikar yačhanakushunllapachu

¹¹Kriyiq masiykuna, amami washayki-llapata rimapanakunkillapachu. Chaqa kriyiq masikipa washanta rimar, jwisnu tukur rikar yačharqa “Dyus mantakushanmanta mas puytiq kani” niq yupayna kankillapa. Chaynu kusa mas puytiq kani nirqa, Dyus mantakushanta kuntrar manana kasuyankillapachu. ¹²Dyuslami mantakushanta qumashanchik. Paylami jwisninchikpis. Chaymi payla puytin runakunata rikar yačhar washayta, manaqa chinqachiymatapis. Piru qamqa, ¿pitaq kanki rikar yačhanaykipaq runa masikitaqa?

Manami yačhanchikchu allaq imami pasamashun nirpis

¹³Uyamayllapa qamkuna, tukuy imata munaqkuna. Ninkillapami: “Kananmi, manaqa allaqmi rishun chay may pwibلمان. Chaymi uk añuta nigusyuta rurur, qillayta ganashun” nir. ¹⁴Piru manami yačhankillapachu imami allaqqa pasashuyanaqallapa nirmapis. ¿Rantikashachuri bidaykillapaqa? ¿Manachu puktaymaqa uk pachapi rikarir, qashan das chinqan? Chaynullami bidaykillapawanpis pasan. ¹⁵Ashwan chay yarpuyashayki-llapata ruranarqa, niyllapa: “Amitunchik munatinmi, kawsar imatapis rurashun, manaqa mana” nir. ¹⁶Piru qamkunaqa, mana chayta yarpurchu, kusana kani niyankillapa. Manami chayqa allinchi. ¹⁷Uk runa, Dyus nishanta yačhar, kaymi allin ruranaypaq nir mana rurarqa, uchayjunna.

Uyakuyllapa kusa imayjunkuna

5 ¹Uyakuyllapa kayta kusa imayjunkuna! Diyakunami čhamunqa kusata qischakanaykillapapaq. Chaypaq

waqar, qayčhakuyllapa. ²Tukuy chay čhanyijun imaykillapapaqami ismunqa, kusa shumaq mudanaykillapapis kurur tukukanqa. ³Chaynulla uruykillapa, qillaynikillapapismi muqusyanaqa. Chaynu muqusyarmi uk tistigu yupay kuntraykillapa tikrakanqa: “Mana imayjunkunata mana yanapachimashaykichu” nir. Achka qillayta munashayki-llaparayku, chay mana allin yarpuynikillaparayku ninapi rupaq yupay chinqar tukukankillapa. Jwisyu diya čhamuyatinqami, mana imayjunkunata mičhar, imaykillapata tantakunkillapa. ⁴Mallki tantaq runakunata mana pagrashaykichu. Chaymi pagunkunaqa rimaq yupay, Dyusman mañakusha. Qamkunapa kuntraykillapa shasha, ingañashayki-llaparayku. Kusa puytiq Dyusninchikmi uyasha chay trabajaqkunata, pagunkunapaq mañakuqta. ⁵Kay pachapimi qamkunaqa kusa shumaq bidata pasar, kwirpuyki munashanlata rurur, animalkuna yupay gurduyashaykillapa. Listunami kankillapa jwisyu diyapi wanuchikashana kanaykillapapaq. ⁶Chaqa qamkunaqari kusa allin runakunata, mana allinta tukusha kanman yupay, wanuchiraykillapa. Piru chaynu ruratkillapamapis paykunaqa mana imalatapis rimaranllapachu.

Kriyir ama shaykurchu Dyusman mañakuyllapa

⁷Kriyiq masiykuna, allita kriyiyllapa Amitunchikpi. Payrayku qischakarpis, ama disanimakuyllapachu. Chaynulla ama yarpuyllapapischu: ¿Ima tyimpuraq shamunqa? Kusatami tardan nirqa. Yarpuyllapa uk tarpukuqpi. Payqami tarpukurqa, yarakun, tamyia ishkir simillanta winachitin, allin kusichayjun kananpaq. ⁸Chaymi, imanutaq tarpukuq yarakun, chay yupay qamkunapis allita kriyir, ama disanimakurchu yarakuy-

llapa Amitunchik shamunankaman. Chaqa pay shamunanqami shipchana. ⁹Uyankillapa kriyiq masiykuna. Rikamanapaq jwisninchikqami shipchamunna. Paymi punkitunchikpina. Chaymi willashunillapa, ama mayqannikillapa-patapis kuntranta rimanaykillapapaq. Chayna jwisninchikpa rikayninpiqa amana kastigakashanachu kanaykillapapaq.

¹⁰Kriyiq masiykuna, Dyuspa rimaqnin-kunami kusata qischakashallapa. Chaynu qischakarpis, masta kriyiran-llapa Dyuspi. Mana disanimakurchu, kusa allita yaĉhachikuranllapa paypaq. Paykunami rikachimanchik, chaynu qischakarpis, ama chiqanchakanapaq Dyusninchikmanta. ¹¹Uk kriyiq masinchik qischakar, allita Dyusnin-chikpi kriyirqa, kusa shumaqmi kanqa nuqanchikkunapapaq. Qamkunaqami uyapashaykillapa, Jobmi kusata qischakarmapis shachinakar allita sirbiran Dyusninchikta nir. Chaymantaqa Dyusninchik llakipar, kusata yanapan. Kwintata qukayllapa: Dyusninchikqa kusa allita yaĉhan llakipakuyta. Chaymi uchayjun kashamapis, kastigamananchikmantaqa ashwan pirdunamanchik.

¹²Piru kriyiq masiykuna, tukuy nishushaymanta masta willashunillapa ama juranaykillapapaq. Amami syilupaq, kay pachapaq rimarmapis jurayllapachu. Chaymi imapaqpis “Chiqap” nitkillapapaq, chiqap kanqa. “Mana” nitkillapapis, mana kanqa. Rimashaykillapataqa rurayllapa, Dyusninchik ama kastigashunanllapapaq.

¹³Mayqannikillapa qischakar llakiyarqa, Dyusman mañakuyllapa.

Mayqannikillapa aligri karqa takir ima Dyusta alabayllapa. ¹⁴Mayqannikillapa qishaq karqa, willayllapa kriyiqkunata rikar yaĉhachikuqninkunata, paykuna shamur, Dyusman mañakunanllapapaq. Chayna Amitunchikpa shutinpi mañakur kwirpunta asaytiwan salanqallapa.

¹⁵Tukuy shunqunwan kriyir, mañakutin-llapaqami, Amitunchik chay qishaqtaqa alliyachinqa. Mana allinta tukur uchakusha katinmapis, uchankuna-manta pirdunanqa. ¹⁶Chayrayku mana allinta tukurmapis, ama pakayllapachu. Ashwan kriyiq masinchikkunata niyllapa: “Kay ima mana allintami tukusha kani” nir. Chayna uknikillapapaq uknikillapapaq Dyusman mañakuy-llapa, uchaykillapata pirdunar, alliyachishunanllapapaq. Uk kusa allin runa tukuy shunqunwan mañakutinqa, Dyusqa uyar, tukuy mañakushanta ruran. ¹⁷Yarpushun Dyuspa rimaqnin Eliaspi. Payqami nuqanchik yupay runala karan. Piru tukuy shunqunwan Dyusman mañakutin, kimsa aña-y-midyuta tamya mana ishkiranchu. ¹⁸Chaymanta qashan tamya ishkinanpaq mañakutinqa, allipta ishkimuranna. Chaymi tarpukashakuna allipta winatin, shumaq kusichakuna karan pachapiqa.

¹⁹Kriyiq masiykuna, qamkunamanta uk kriyiq masakillapa uchakur, Dyusmanta ashusha katin, mayqanniki-llapa Dyusman qashan tikramurqa, kusa allinta rurasha kanqa. ²⁰Chaynuqami chay uchayjunpa bidanta washayan wanunanmanta. Chaynullami Amitun-chikpis pirdunanqa kusa achka uchankunamanmatapis.

Chaynumi kanqa.